

Sessizliği Bozmak:

Gençleri İnsan Hakları Muhabirliğine Teşvik Etmek İçin
Popüler Kültürü Kullanmak

Yazar : Rafal Pankowski
Editör: Liam Mahony

Bu taktik kitapçığı,
İşkence Mağdurları Merkezi (CVT) bünyesinde,
Yeni Taktikler Projesi kapsamında yayınlanmıştır.

NEW Tactics
in Human Rights

Şessizliđi Bozmak

İnsan Hakları İnkilabına Yeni Taktikler Projesi için
Proje Kitapçıkları Kullanmak

Yayımcı

İşkence Mağdurları Merkezi
İnsan Haklarında Yeni Taktikler Projesi
717 East River Road
Minneapolis, MN 55410 ABD
www.cvt.org
www.newtactics.org

Taktik Kitapçıkları Dizisi Editörü

Liam Mahony

Çeviri

Kaya Genç

© 2003 İşkence Mağdurları Merkezi (CVT)

Telif hakkı bilgisi bütun basımlarda yer aldığı sürece bu yayın, basılı ve elektronik biçimlerde serbestçe çoğaltılıp, dağıtılabılır.

Yasal Uyarı

İnsan Haklarında Yeni Taktikler Projesi, bu kitapçıkta ifade edilen görüşleri paylaşmıyor olabilir. İnsan Haklarında Yeni Taktikler Projesi, belirli bazı taktikleri veya politikaları öne çıkartmamaktadır.

İçindekiler

Yazarın Biyografisi	5
Editörün Önsözü	6
Sessizliği Bozmak	7
Gençlik Kültürünü Seferber Etmek	9
İletişim Ağını Kurmak	11
Muhabirlerin Raporlarını Kullanmak	15
Taktikleri Başka Yerlerde Uygulamak	18
Ekler	21

Sevgili Dostumuz,

İnsan Haklarında Yeni Taktikler - Taktik Kitapçıkları Dizisine hoşgeldiniz ! Her kitapçıkta, insan hakları alanında çalışan bir kişi, insan hakları alanında ilerleme sağlamak için kullanılan yaratıcı bir taktiği anlatmaktadır. Birçok değişik alanı kapsayan geniş insan hakları hareketi içerisinde yer alan bu yazarlar arasında, eğitimciler, kütüphaneciler, sağlık çalışanları, emniyet görevlileri ve kadın hakları savunucuları da bulunmaktadır. Bu kişilerin geliştirdiği taktikler, kendi ülkelerindeki insan hakları mücadelesine olumlu katkılar sağlamıştır. Daha da ötesi, bu kişilerin kullandıkları taktikler, uyarlandıkları zaman, başka ülkelerde ve farklı koşullarda çok değişik meselelere uygulanabilir.

Bu nedenle, her bir kitapçıkta, yazarın ve içinde yer aldığı kuruluşun hedeflerine nasıl ulaştığı konusunda ayrıntılı bilgiler yer almaktadır. Amacımız, insan hakları alanında çalışanların taktik geliştirmeye uygun düşünmelerini, daha geniş stratejilerini uygulamak için seçtikleri taktikleri gözden geçirmelerini ve insan hakları mücadelesini daha da etkin kılacak taktik seçeneklerini çoğaltmalarını sağlamaktır.

Bu kitapçık, Polonya'da bulunan Nigdy Wiecej (Bir Daha Asla) adlı gönüllü kuruluşun, uyguladığı çeşitli taktikleri içeriyor. Birçok başka kuruluş gibi, Nigdy Wiecej de kendi çalışmaları için çeşitli taktikler kullanıyor. Bu kitapçıkta anlatılan iki taktik, kültürel kaynakların aktivistleri üye yapmak amacıyla kullanımına ve aktivistlerin bir bilgi edinme ağı altında örgütlenmelerine yöneliktir. Burada aktarılan deneyimler bu taktiklerin, dikkatlerini çekmenin oldukça zor, ilgilerini ayakta tutmanın ise çok daha zor olduğu genç insanları harekete geçirmede nasıl kullanıldığını göstermektedir. Yazar ayrıca değişik taktiklerin birbirlerini güçlendirmek ve takviye etmek için nasıl kullanılacağını da anlatmaktadır. Nigdy Wiecej bu taktikleri ırkçılık ve neo-faşizm ile mücadelede kullanmış olmakla birlikte, bunların özellikle gençler arasında insan hakları bilincini geliştirmede farklı biçimlerde uygulanabileceğini düşünmek mümkündür.

Taktik Kitapçıkları Dizisi'nde yer alan bütün eserlere, www.newtactics.org Internet adresinden erişilebilir. Zamanla buraya yeni kitapçıklar da eklenecektir. Web sitemizde başka araçlar da bulabilirsiniz; bunlar arasında, içerisinde arama yapılabilen bir taktikler veri tabanı, insan hakları alanında çalışanlar için tartışma forumu ile atölyelerimiz ve sempozyum hakkında bilgiler de yer almaktadır. Yeni Taktikler elektronik bültenine abone olmak için newtactics@cvt.org adresine bir e-posta gönderebilirsiniz.

İnsan Haklarında Yeni Taktikler Projesi, dünyanın her tarafında insan hakları alanında çalışan çeşitli kurumların ve kişilerin öncülük ettiği uluslararası bir girişimdir. İşkence Mağdurları Merkezi (CVT - Center for Victims of Torture) tarafından koordine edilen bu proje, bir tedavi merkezi ve yeni taktiklerin yaratıcısı olan CVT'nin kendi deneyimlerinden doğmuştur. CVT aynı zamanda, bulunduğu benzersiz konumdan yola çıkarak sivil önderliğin güçlenmesi için insan haklarını savunmaktadır.

Bu kitapçıkları, bilgilendirici ve ufuk açıcı bulmanız umuduyla...

Saygılarımla,

Kate Kelsch,
Yeni Taktikler Proje Yöneticisi

Rafal Pankowski

Rafal Pankowski 1996 yılından bu yana Bir Daha Asla Derneği'nin (Stowarzyszenie 'Nigdy Wiecej') yöneticisi ve *Bir Daha Asla* dergisinin editörü olarak görev yapmaktadır. *Batı Avrupa'da Neo-Faşizm* isimli kitabı Varşova'da Polonya Bilimler Akademisi tarafından 1998 yılında yayımlanmıştır.

1976 Varşova doğumlu Pankowski, Eton Koleji'nde ve Oxford Üniversitesi'nde okudu. Yüksek lisans derecesini 1998 yılında Varşova Üniversitesi Siyasi Bilimler Enstitüsü'nden aldı. Hâlen Varşova Üniversitesi Uygulamalı Toplumsal Bilimler Enstitüsü'nde doktora adayı olan Pankowski'nin tezi, popüler kültürdeki ırkçılık üzerinde odaklanmaktadır.

Nigdy Wiecej (Bir Daha Asla)

Nigdy Wiecej (Bir Daha Asla) ırkçı ve faşist eylemleri izleyip rapor eden, müzik ve spor merkezli eğitim kampanyaları düzenleyen ırkçılık ve faşizm karşıtı bir kuruluştur. Kuruluş, *Nigdy Wiecej* dergisini de yayınlamaktadır.

İletişim Bilgileri

Stowarzyszenie "NIGDY WIECEJ"
PO Box 6
03-700 Warszawa 4
Polonya
E-mail: rafalpan@zigzag.pl
Web: <http://free.ngo.pl/nw>

Bir Daha Asla, çalışmalarına yapılacak bütün bağışlar için minnettardır: Stowarzyszenie "Nigdy Wiecej," PKO BP, I O/Centrum, ul. Sienkiewicza 12/14, 00-944 Warszawa, Polonya.

Polonya toplumu ırkçılık, yabancı düşmanlığı, Yahudi karşıtlığı ve hoşgörüsüzlük gibi sorunlarını kabul etmemekte hâlâ direniyor... Toplumun genel yaklaşımı farklılıklara açık değil ve Yahudilere karşı düşmanlık duyguları oldukça yaygın. Toplum içindeki ırkçılığın ve ayrımcılığın boyutları konusunda pek az somut bilgi veya rapor var ve bu da benzeri olgularla mücadele etme yöntemlerinin birçok alanda yetersiz kaldığı anlamına geliyor... Birçok ırkçı saldırı ve şiddet olayı yetkililer tarafından ırkçılık olarak değerlendirilmiyor.

Irkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu'nun (ECRI) Haziran 2000 tarihli bir raporundan.

Editörün Önsözü

Bir Daha Asla (Nigdy Wiecej), Polonya'da bulunan ırkçılık karşıtı bir derginin ve örgütün adı. Daha önemlisi, Avrupa'da ırkçılığa karşı giderek büyüyen hareketin bir parçası. Rafal Pankowski bu kitapçıkta, ırkçılığın çevresinde oluşan sessizliği bozmak ve Polonya'nın genç nüfusu arasında bir insan hakları kültürü inşa etmek amacıyla Bir Daha Asla tarafından uygulanan taktikleri anlatıyor. Tarif edilen taktikler arasında Bir Daha Asla'nın konserler ve futbol maçları gibi kültürel olayları gençleri harekete üye yapmak için kullanması da yer alıyor. Bu süreçte, Polonya'nın çeşitli bölgelerinde aşırı sağcıların ve ırkçı grupların hoşgörü sınırlarını rapor eden ve bu sınırlara meydan okuyan gönüllü muhabirlerden oluşan bir iletişim ağı organize edildi. Bu muhabirler kendi bölgelerindeki ırkçılık ve yabancı düşmanlığı olaylarını dikkatle ve düzenli biçimde aktarmak üzere eğitildiler. Bir Daha Asla'nın yöneticileri daha sonra elde ettikleri bilgileri inceleyip biraraya getirdiler ve bunları Polonya ile Avrupa'nın önde gelen gazetecilerinin de aralarında bulunduğu binlerce okura ulaşan bir dergide yayınladılar.

Yüzbinlerce insan Bir Daha Asla'nın düzenlediği konserlerle insan haklarını koruma ve ırkçılık karşıtı gibi kavramlarla tanıştı. Binlercesi kuruluşa katılmak için başvurdu. Bunlar arasından 150'den fazla kişi gönüllü muhabir olmak üzere yetiştirildi ve her biri aylık raporlar hazırlamaya başladı. Bu çalışmalar, Polonya'daki nefret ve ırkçılık kaynaklı suçlar hakkında mevcut en büyük bilgi kaynağının oluşumuyla sonuçlandı. Bir Daha Asla'nın yayınları yalnızca genel bir insan hakları eğitimi sağlamakla kalmadı, Polonya medyasının önde gelen

gazetelerinin bu tür konuları işlemesini teşvik eden bir araştırmacı habercilik örneği de oluşturdu. Kültürel eğitim, geniş bir gönüllüler ağı, dikkatli belgeleme ve toplumsal eğitimin bu stratejik birleşimi, Bir Daha Asla'nın taktik kitapçıkları dizisine olan benzersiz katkısını açıklamaktadır.

Bu kitapçık, Bir Daha Asla'nın gönüllü muhabirler ağının kuruluşu ve işlevleri hakkında genel bir bilgi sunuyor. Aynı zamanda temel bir arka plan bilgisi içeriyor ve kültürel seferberliğin taraftar toplamak için nasıl kullanıldığını açıklıyor. Ayrıca iletişim ağının hem bilgi toplarken hem de bilgi yayarken izlediği yolların işlevlerini tartışıyor ve gönüllülük esasına dayalı bir hareketi sürdürmede karşılaşılan sorunları gösteriyor. Son olarak, Bir Daha Asla'nın tecrübelerinin diğer ülkelerdeki insan hakları mücadelesinde olası kullanımına da dikkat çekiyor.

- Liam Mahony, taktik kitapçıkları editörü

Sessizliği Bozmak

Polonya'da meydana gelen nefret kaynaklı şiddet olayları hakkında resmî bir istatistik bulunmuyor. Polis ideolojik kaynaklı suçlar hakkında kayıt tutmuyor, ırkçılık genellikle siyasî gündemin dışına atılıyor ve toplumdaki gizleniyor. Bu tür istatistikler tutsa bile devletin, bunları en bariz "ırkçı" (mesela beyazların siyahlara karşı uyguladığı türde) şiddet olaylarıyla sınırlı tutacağından ve failer tarafından etnik azınlıklara dahil olmasalar da "anti-ulusal" olarak görülen insanlara yapılan aşırı sağcı saldırıların bu istatistiklerde yer almayacağından şüphelenmek mümkün. Bu noktada, Polonya'da aşırı görüşlere sahip kişilerin şiddetine maruz kalanların büyük çoğunluğunun etnik azınlıklara dahil olmadıklarını hatırlamak çok önemli.

Polonyalı ve Amerikalı neo-Naziler. Sol üstteki Polonya ulusal amblemine dikkat.

Bir sorunu tanımak, onu çözmek için önkoşuldur. Bir Daha Asla, bu yüzden ana amacını "aşırı sağcı şiddet sorununu çevreleyen sessizliğe son vermek" olarak tanımladı.

İrkçi hareketlerin hedef alındığı grupların sesleri zayıftır ve bu ses toplumsal tartışmalarda pek az duyulur. Polonya'da etnik azınlıklar ülke nüfusunun yalnızca yüzde ikisini oluştururlar ve medyada, iktidarın dolaştığı koridorlarda çok az görünürler. Mağdur olan diğer gruplar da toplumsal olarak hiçe sayılmaktadır: ya dini azınlıklara (genellikle "tarikathar" olarak isimlendirirler, mesela Hare Krişnacılar) veya kendilerini ifade edebilecekleri kitle iletişim araçlarına pek az ulaşabilen veya hiç ulaşamayan

muhalif genç alt-kültürlere (mesela punklar) mensupturlar. Bir Daha Asla'nın rolü, sesi olmayanlara bir ses vermektir.

Bir Daha Asla, şiddetin de dahil olduğu aşırı sağcı hareketlerin varlıklarını azimle sürdürdüklerini gösteren güvenilir bilgilerin bir araya getirilmesinin ve yayınlanmasının, bütün ciddi faşizm karşıtı girişimlerin omurgasını oluşturması gerektiğine inanmaktadır. Toplumun aşırı sağcı gruplara ve fikirlere hoşgörüsüne meydan okumak için, ırkçı ve faşist şiddet olaylarını gösteren somut kanıtlardan faydalanmak şarttır.

Oldukça kısıtlı ekonomik kaynaklara sahip, küçük bir kuruluş olarak taktiğimizi pahalı araştırmalar, ülke çapında yayınlanan reklamlar veya masraflı hukuki savaşlar üzerine kuramazdık. Biz, Polonya'da yayılan şiddet karşısında milyonlarca kişinin paylaştığı endişeye ve bu insanların gerçekten ciddi bir toplumsal sorun olarak gördükleri ırkçılık hakkındaki farkındalığı arttırmak için bize yardım etmedeki kararlılıklarına güveniyorduk.

Aşırı Sağın Yükselişi ve İrkçiliğin Reddi

1989 yılından sonra bölgedeki diğer komünizm sonrası ülkelerle birlikte Polonya da otoriter rejimin çöküşünün ve Batı bloğuna katılmak için büyük çoğunluk tarafından paylaşılan kararlılığın sonucu olarak büyük bir siyasî, ekonomik ve kültürel değişim geçirdi. Siyasî dönüşüm çeşitli azınlık gruplarının kendi kültürel miraslarını demokratik bir çerçevede yaşatabilmelerine ve geliştirebilmelerine zemin hazırladı. Ancak aynı dönüşüm ırkçı ve şoven ideolojilerin savunulmasını da serbest bıraktı.

Demokratik bir yenilenme beklentisi yüksekti ve ülke hiç kuşkusuz 1989'dan bu yana olumlu yönde değişmişti. Ancak aynı zamanda insanlar, doksanlı yıllar boyunca Polonya demokrasisinin ahlâki temellerinin düzenli erozyonuna, artan bir ikiyüzlülüğe ve toplumsal ve siyasî hayatın dilinin kabalaşmasına tanıklık etmişlerdi. Yeni demokratik kültür çoğunlukla yapay bir görünüm arz ediyordu. Toplumsal gruplar arasındaki dayanışma ve güvenin ortadan kalkışına gittikçe artan işsizlik (2002 baharında bütün iş gücünün yüzde yirmisi) eklendi. Bu koşullar aşırı sağcılar için gerekli zemini hazırladı.

Aşırı sağın yükselişi, devletin toplumsal ve siyasî kontrolünün zayıflamasının ve yeni sistemin aşırılıklarla mücadele ederken gereksinim duyduğu demokratik yolları bulmadaki başarısızlığının bir sonucu olarak ortaya çıktı.

Seksenli yılların sonundan bu yana ırkçı siyasî grupların sayısı yavaş ama görünür biçimde arttı. Aşırı sağ, tek bir etnik grubun, tek bir ulusal kültürün üzerine kurulu olduğu bir devletin savunuculuğunu yaptı ve demokrasinin temel değerlerini sorguladı. Geçen on yıl içinde de siyasetin marjinal kesimlerinden, Sejm'e (Polonya parlamentosuna) yöneldi. 2001 Ekim'inden bu yana -ve Polonya'nın savaş sonrası tarihinde ilk defa- aşırı sağ, parlamentoda Polonyalı Aileler Birliği (Liga Polskich Rodzin, LPR) ismiyle temsil hakkı kazandı ve oyların yüzde yedisine, Sejm'deki 460 sandalyenin de 40'ına sahip olarak, ülkedeki en önemli siyasî güçlerden biri haline geldi.

Bu arada, doksanlı yıllar boyunca aşırı sağ, siyasî ve kültürel tabanını çeşitli yayınlar, tartışma grupları ve toplumsal olaylarla genişletti. Yüz binlerce dinleyicisi olan Radio Maryja isimli Katolik-milliyetçi radyo istasyonunun kuruluşu, hareketin tarihinde bir dönüm noktası oldu. Aşırı sağcı kuruluşların siyasî mesajlarını iletmelerine fırsat veren bu radyo, yabancı düşmanı (ve özellikle Yahudi karşıtı) görüşlerin ifade bulduğu kamusal bir alan haline geldi.

Polonya gençliği arasında aşırı sağ özellikle, faşist dazlak alt-kültürü, ona eşlik eden ırkçı müzik ortamı ve yine bununla ilişkili futbol holiganizmiyle kendini gösteriyordu. Dazlakları siyasî amaçlarla kullanmak için yapılan ilk organize girişim seksenli yılların sonunda Polonya'nın Ulusal Dirilişi (Narodowe Odrodzenie Polski, NOP) örgütünden geldi. Festivaller düzenlendi ve müzik albümleri hiçbir zorlukla karşılaşmadan üretilip dağıtıldı. Birçok neo-nazi kültürel etkinliği devlete ait kültür merkezlerinde gerçekleştirildi.

Yetkililerin ırkçılığa karşı yaklaşımı, neo-nazi dazlakların sebep olduğu hatırı sayılır bir şiddet dalgasına rağmen dikkat çekici biçimde hoşgörülüydü. 1997'de yürürlüğe giren yeni anayasanın, ırkçılığı kesinlikle yasaklayan 13. maddesine rağmen ırkçı kuruluşların hiçbirini kapatılmadı. 13. maddenin giriş bölümü, Bir Daha

Asla ve Polonyalı Yahudi Öğrenciler Birliği'nin ortak kampanyası sonucunda, diğer Avrupa ülkelerindeki anayasalar örnek alınarak şimdiki hâline kavuştu. Polonya faşizm karşıtı gençlik hareketi, doksanlı yılların başlarında neo-faşist şiddete bir tepki olarak doğdu. Bir Daha

"Polonya Polonyalılarındır" - Sosnowiec'de neo-faşist duvar yazısı

Asla, 1992 yılında küçük bir grup olarak kuruldu ve 1996 yılında ülkenin ulusal çapta tek faşizm karşıtı kuruluşu olarak tescil edildi.

Bu durumun bir sebebi, yetkililerin Polonya'nın yakında Avrupa Birliği'ne girecek, hoşgörülü ve demokratik bir ülke olduğu yolundaki imajını sürdürme kararlılıklarıdır. Hükümet ECRI'nin raporunu şiddetle reddetmiş ve resmî yanıt şu argümana dayandırılmıştır: "Araştırmalar genellikle bu tür saldırıların holiganların işi olduğunu göstermektedir. Yukarıda anlatılan türden küçük suçların sebebi yerel topluluklarla yaşanan anlaşmazlıklar veya Polonya vatandaşlarıyla beyaz ırktan yabancıların aynı şekilde zarar gördükleri münferit holiganizm vakalarıdır." ¹

Ne yazık ki Polonya medyasındaki çoğu kişi ilgisizlik, toplumsal konularda eleştirel yaklaşım eksikliği veya bazen açıkça milliyetçi sebepler yüzünden ırkçılığın reddi yönündeki resmî çizgiyi benimseme eğilimindedirler.

¹ Polonya hükümetinin, Irkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu'na (ECRI) resmî yanıtı, Aralık 1999.

Gençlik Kültürünü Seferber Etmek

Kültürel kaynakların seferber edilmesi, Bir Daha Asla'nın kendi gönüllü muhabirler ağını kurmaktaki başarısının en önemli parçasını oluşturmaktadır. Gençlik kültürü alanında kendi faaliyetimizi duyurarak geniş kitlelerden üyeler topladık. Popüler kültür toplumsal bir hareket inşa etmek için önemli bir araçtır ve Bir Daha Asla muhabirler ağının kurulmasında önemli bir rol oynamıştır. Gençlere yönelik, özgün ve ticarî olmayan faaliyetler birçok sempatanın Bir Daha Asla'ya üye olmasını sağlamıştır. Özellikle iki kampanya, genç seçmenleri seferber etme konusunda etkili olmuştur: Irkçılığa Karşı Müzik ve Irkçılığı Stadyumlardan Şutlayalım kampanyaları. İki kampanyanın da amacı gençlerin ırkçılık karşıtı mücadeleye katılmalarının önemini vurgulamaktı. Bir Daha Asla'nın genç insanlara mesajı sadece "Irkçı olmayın" değildi, onlara aynı zamanda "Mücadelemize katılın" da diyorduk.

Irkçılığa Karşı Müzik

Bir Daha Asla ile ilk defa Irkçılığa Karşı Müzik kampanyasıyla tanıştım. Diğer ırkçılık karşıtı girişimleri duymuştum ama benim bu alanda etkin katılımımı sağlayan Irkçılığa Karşı Müzik CD'si oldu. CD'nin kapağını okudum, bir kalem aldım ve buradaki adrese bir mektup yazarak Marc'inle [iletişim ağı koordinatörü] temas kurdum. Herşey böyle başladı.

Arkadiusz Zacheja, uzun süredir Bir Daha Asla için insan hakları muhabirliği yapıyor.

Polonya'daki Irkçılığa Karşı Müzik kampanyasının esin kaynağı yetmişli yılların sonunda İngiltere'de Tom Robinson'un başlattığı Irkçılığa Karşı Rock kampanyasıydı. Polonya'daki kampanyanın bir parçası olarak ünlü Polonyalı ve yabancı Rock gruplarının şarkılarının yer aldığı çeşitli toplama CD'ler bağımsız plak şirketlerinin işbirliğiyle hazırlandı ve Irkçılığa Karşı Müzik konserleri düzenlendi. Wielka Orkiestra Swiatecznej Pomocy derneğinin organize ettiği Ağustos 2000 tarihli çevreci ve ırkçılık karşıtı Przystanek Woodstock Festivali, ırkçılık karşıtı mesajımızı destekleyen

ikiyüzelli bin genç insanı bir araya getirdi. Birçok müzisyen sahnede ırkçılık karşıtı mesajlar verdi ve üç günlük festival boyunca Bir Daha Asla'nın danışma masası konuya ilgi duyan gençlerle dolup taştı. Organizasyon 2002'nin Ağustos ayında başarıyla tekrarlandı.

Bunlara ek olarak, çeşitli sanatçılar Irkçılığa Karşı Müzik kampanya logosunu albüm kapaklarına yerleştirdiler. Bir Daha Asla'nın, birçok saygı duyulan müzisyeni ırkçılığa karşı tavır almaya ikna etme konusundaki başarısı, müzik alanında özellikle de örgütün yöneticisi Marc'in Kornak'ın kurduğu çeşitli bağlantılara dayanıyordu. Müzisyenler kampanyaya karşı çok olumlu tepkiler verdiler. "Bu kampanyaya neden katıldığımı açıklayan belirgin sebeplerden bahsetmek benim için çok zor, çünkü ırkçılığa karşı direniş benim için damarlarımda akan kan kadar doğaldır," diyordu Polonyalı efsanevi rock grubu Pidzama Porno'nun vokalisti Krzysztof Grabaz Grabowski. Grabowski kampanyanın ulusal marşı haline gelen "Antifa" isimli özel bir şarkı da yazdı.

Kampanya, muhabirlerden toplanan bilgileri ırkçılık sorununun ciddiyetini göstermek ve dinleyicilere harekete geçme çağrısı yapmak için kullandı. "Jedna rasa ludzka rasa" ("İnsan Irkı Varolan Tek Irktır") CD'sinin kapağında Polonya'da son yıllarda işlenen ırkçı cinayetlerin kurbanlarının isimleri yer alırken, "Bize Destek Olun, Yardım Edin, Katılın" sloganı bütün Irkçılığa Karşı Müzik albümlerinin ortak mesajı oldu. Amaç, dinleyicileri CD'leri satın alıp konserlere giden pasif tüketiciler olmaktan çıkarıp toplumsal dönüşüme katkıda bulunan aktif bireyler haline getirmektir.

Polonya'da Irkçılığa Karşı Müzik başlığı altında yüzden fazla konser düzenlendi, organizatörlerin büyük çoğunluğu da Bir Daha Asla iletişim ağının üyeleri idi. Birçok başka konserde de aktivistler tarafından hazırlanan, genç insanları ırkçılık ve hoşgörüsüzlük üzerine düşünmeye çağırarak ırkçılık karşıtı danışma masaları kuruldu.

1998 yılında Irkçılığa Karşı Müzik kampanyası aylık popüler müzik dergisi *Brum*'un okurları tarafından yılın en önemli üç müzik etkinliğinden biri olarak seçildi. Kampanyanın 2001 yılında bitirilmesi düşünülüyordu ancak ülkenin dört bir yanındaki sempatanlar konser dizisini sürdürdüler.

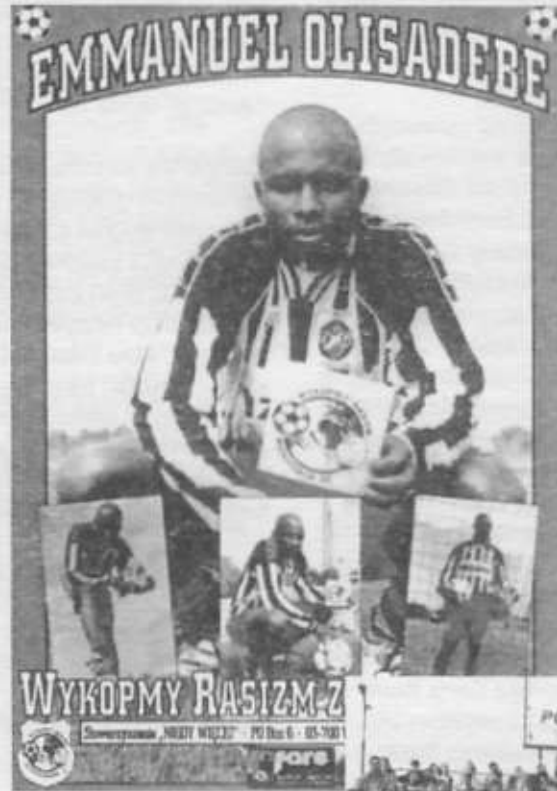
İrkçiliği Stadyumlardan Şutlayalım

Bir Daha Asla'nın diğer büyük kampanyası spor ve daha özel olarak da futbol üzerine odaklanıyordu. Kampanya, harekete yeni üyeler kazandırmayı hedefleyen müzik kampanyasından farklıydı. Bu kez, geniş kitleler üzerinde daha etkili olan bir kültürel alandaki ırkçılıkla mücadele etmek için savunma odaklı bir tepki veriliyordu.

Spor kampanyası çok daha zordu çünkü futbol stadyumları o güne dek neredeyse tamamen yabancı düşmanı bir alt-kültürün egemenliği altındaydı. İrkçiliği Stadyumlardan Şutlayalım, Polonya'da futbolseverler hedef alınarak yapılmış tek ırkçılık karşıtı kampanyadır ve bu konudaki ilhamını İngiltere, Almanya, İtalya ve Avusturya'daki başarılı benzer kampanyalardan almıştır. Biz, futbolseverler için Stadion isimli ırkçılık karşıtı bir dergi çıkarıyor ve Bir Daha Asla dergisinde sık sık spor haberlerine yer veriyoruz. 2002 yılı Nisan ayındaki Dünya Kupası eleme maçlarında Avrupa'da İrkçılığa Karşı Futbol (FARE) örgütüyle birlikte "İrkçiliği Stadyumlardan Şutlayalım" isimli bir müzik CD'si hazırladık ve Polonya'nın ilk uluslararası siyahi oyuncusu ve kampanyamızın da destekçisi olan Emmanuel Olisadebe'nin özel bir posterini bastık. Bu kampanyanın bir parçası olarak çeşitli amatör

futbol turnuvaları düzenlendi. Bunlardan en dikkat çekici olanı Przystanek Woodstock Festivali sırasında gerçekleşti. Bunlara ek olarak, Bir Daha Asla, ırkçılık karşıtı futbolsever gruplara kitapçıklar, posterler ve bayraklar dağıttı. Bugüne dek en iyi sonuçları, artık güçlü bir ırkçılık karşıtı taraftar kitlesi olan Orkan Sochaczew ve Wkra Zuromin gibi küçük futbol kulüplerinden aldık.

Birçok hakiki futbolsever tribünlerdeki şiddet kokan, yabancı düşmanı hava yüzünden artık maçlara gitmek istemiyor. Bu hava özellikle kadınları ve azınlıkları etkiliyor ancak birçok başka futbolsever de stadyumlarda hüküm süren bu durumdan nefret etmekle birlikte maçlara gitmeyi sürdürüyor. Başka bazı futbolseverler maçlara gidiyor ancak orada buldukları yabancı düşmanı kültürden rahatsızlık duyuyorlar. Son zamanlara kadar bu tür futbolseverler kendilerini birbirlerinden yalıtılmış hissediyorlardı. Bu insanlar ırkçılık karşıtı kampanyaya çok olumlu bir tepki verdiler ve bazıları kuruluşun muhabiri olmak için gönüllü olarak başvurular. Polonya Milli Takımı'nın en iyi oyuncusu hâline gelen Nijerya doğumlu Emmanuel Olisadebe'nin şöhreti ırkçılık karşıtı spor kampanyasına ivme kazandırdı. Emmanuel stadyumlardaki ırkçılığa dikkat çeken Bir Daha Asla'yı düzenli olarak destekledi.

İrkçiliği Stadyumlardan Şutlayalım posterinde Polonyalı futbolcu Emmanuel Olisadebe'nin resmi yer alıyor (yukarıda). Genç futbolseverler uluslararası bir maç sırasında ellerinde posterlerle (sağda).

İletişim Ağını Kurmak

Benim adım Pawel. On sekiz yaşımdayım. Szczecin'de yaşıyorum ve Pogon (büyük futbol kulüplerinden biri) taraftarıyım. Irkçılığı Stadyumlardan Şutlayalım kampanyası hakkında bilgi almak ve stadyumlardaki neo-faşizmle savaşmak için neler yapılabileceğini öğrenmek istiyorum. Arkadaşlarımla birlikte (toplam 34 kişi) Bir Daha Asla hareketine katılmak istiyoruz. Bir Daha Asla destekçisi gencin mektubu

Hazırladığımız müzik CD'lerinin, düzenlediğimiz konser ve toplantılarla kültürel etkinliklerin sonucu olarak Bir Daha Asla ırkçılık karşıtı harekete gönüllü olarak katılmak isteyen binlerce gençten mektuplar aldı. Mevcut muhabirlerin büyük çoğunluğu Bir Daha Asla'yla ilk bağlantılarını bu müzik ve spor etkinlikleri aracılığıyla kurdu. Birçoğu bilgi toplama işlerine katkıda bulunmanın yanında, yerel düzeyde kampanyalar ve etkinlikler düzenlenmesine ön ayak oldu. Böylece muhabirler ağıımız aynı zamanda toplumsal bir hareket haline geldi.

Ve kendisini popüler kültürle ilişkilendiren Bir Daha Asla hareketi, toplumsal aktivizmin eğlenceli de olabileceğini kanıtlamış oldu.

Elbette, Bir Daha Asla'nın etkinliklerine ilgi duyan her gencin düzenli bir muhabir olmasını beklemek gerçekçi olmaz. Genç insanların ilgilerinin sürekli olmayışını doğal karşılamak gerekir. Telefon ya da elektronik posta yoluyla veya bizzat ofislerimize gelerek bizimle temas kuran insanlardan kişisel bilgilerini yazdıkları bir mektup hazırlamaları istenir. Bu birinci filtredir ve insanların çoğu bu noktaya kadar bile gelmezler. Mektuba karşılık olarak katılımcılara Bir Daha Asla kitapçıklarından oluşan standart bir paket gönderilir. Bu aşamada, insanların çoğu cevap vermezler. Kitapçıkları aldıktan sonra da ilgi göstermeye devam eden ve cevap yazanları, bizimle uzun süreli bir ilişki kurmaya hazır ve muhabir olmaya da istekli kişiler olarak değerlendiririz. Onlara muhabirlerin sorumlulukları hakkında tek sayfalık bir giriş bilgisi göndeririz.

Tüm muhabirlerden güvenilirliklerini denetleyebilmemiz için geçmişleri hakkında kişisel detayları açıklamaları istenir. Kiminle çalıştığımız konusunda çok dikkatli olmaya çalışırız. Irkçıların

aramıza sızmaya çalıştıklarını bizzat yaşayarak öğrendik. Aşırı sağla bağlantıları olan kişilerin, örneğin kendi aşırı sağcı düşmanları hakkında yanlış bilgiler vererek, bizi yanıltmaya çalıştıklarını şans eseri kısa sürede fark ettik. Neyse ki Bir Daha Asla böylesi girişimlere karşı gerekli deneyime artık sahip. Bir Daha Asla yalnızca güvenilirliği kanıtlanmış kaynaklardan gelen bilgileri kullanır ve çoğunlukla bağımsız bir kaynak tarafından onaylanmamış bir bilgiyi de yayınlamaz.

İletişim Ağı Nasıl Çalışıyor?

Şu anda Bir Daha Asla iletişim ağının ulusal çapta yaklaşık 150 adet muhabiri var. Gönüllü muhabirler çok çeşitli yerlerden ve yaş gruplarından geliyorlar, çoğunluk gençlerden oluşuyor. Gençler, ne tür bilgilerin rapor edilmesi ve bu bilgilerin nasıl sunulması gerektiği konusunda yönlendirmeye ihtiyaç duyuyorlar.

Her muhabire aylık raporların hazırlanmasında kullanılacak tek sayfalık bir kontrol listesi verilir. Listede rapor edilmesi gereken olaylar hakkında ayrıntılı bilgilerle aşırı sağcı yürüyüşler, gösteriler, ırkçı ve faşist yayınların dağıtımı (gazeteler, kitapçıklar, kitaplar, albümler, kasetler gibi), ırkçı ve faşist duvar yazıları, medyadaki ırkçı ve milliyetçi açıklamalar gibi konuları kültürel bağlamlarına oturtan açıklamalar yer alır. Muhabirlere sürekli olarak mevcut bütün detayları (ne, nerede, ne zaman gibi) raporlarına eklemeleri hatırlatılır ki ortaya çıkan raporlar mümkün olabildiğince kesin bilgiler içersin. Muhabirin işi tamamıyla gönüllülük esasına dayansa da disiplin ve sorumluluk bu tip işlerde oldukça önemlidir. Bir Daha Asla, bütün muhabirlerin istedikleri anda hiçbir sebep göstermeden iletişim ağından ayrılabilmelerinin önemini de vurgulamaktadır, ancak bu tür bir durumda Bir Daha Asla'ya artık rapor gönderilmeyeceği konusunda bir uyarı göndermeleri gerekmektedir. Muhabir olarak görev yaptıkları süre boyunca her ay içinde buldukları bölgedeki aşırı sağcı faaliyetleri rapor etmeleri zorunludur. Bilgi akışının düzenli olması bizim için çok önemlidir. Ortada rapor edecek bir haber olmasa bile, bu da rapor edilmelidir. Zaten ırkçılık gibi bir konuda, haber olmaması başlı başına iyi bir haberdir. Ancak raporun elimize hiç ulaşmaması hâlinde muhabirimizin güvenliği konusunda endişelenmeye başlarız.

Düzenli raporlar karşılığında her muhabire iletişim koordinatörü Marcin Kornak'ın hazırladığı aylık bültenlerden gönderilir. Bülten aşırı sağdaki en önemli gelişmeler hakkında bilgiler içerir ve ırkçılık ve faşizm karşıtı konser, konferans gibi etkinliklerin duyurularına yer verir. Muhabirler bültenden birbirlerinin yaptıkları işleri öğrenir ve büyük bir toplumsal harekete dahil olduklarını görürler.

Muhabirler yerel koşullara göre değişen çok çeşitli bilgi kaynaklarından faydalanırlar. Örneğin yerel medya ulusal gazetelerin önemsemedikleri birçok önemli bilgiye yer verebilmektedir. Aşağıda detaylarını okuyabileceğiniz Piotr Wozniak cinayeti yerel medyayı takip etmenin önemini kanıtlamaktadır.

Muhabirler bazen kendi tanık oldukları olayları aktarırlar. Birçoğu kendi gündelik deneyimleriyle doğrudan ilişkili ırkçı ve faşist şiddet yüzünden bize katılırlar. Bazı küçük kasabalarda dazlak neo-nazi kültürü gündelik olarak gözlemlenebilir derecede yaygındır. Muhabirler çoğu zaman kendi deneyimlerini ya da arkadaşlarının veya içinde yaşadıkları topluluklara mensup kişilerin başından geçenleri anlatırlar.

Muhabirlerin raporları katı kurallarla sınırlandırılmaz: kendilerince önemli ve alakalı gördükleri durumlar ve konular hakkında da yazabilirler. Bu şekilde iletişim ağı, halkın dertleri ve tabandan gelen hareketleri etkileyen problemler hakkında da bilgi sahibi olmuş olur.

Ekonomik kısıtlamalar yüzünden ulusal iletişim ağımızın bütün üyelerini bir araya getirecek sistematik bir buluşma düzenleyemedik. Kuşkusuz bu kuruluşumuzun bir eksikliğidir. Yine de Bir Daha Asla ekibinin çekirdek üyeleri her muhabirle ayrı ayrı görüşmeye çalışırlar. Onlarla resmîyetten uzak bir havada konuşur ve rollerinin ne olduğundan emin olup olmadıklarına bakarız. Çoğunlukla rollerinin ne olduğunu çok iyi bilirler. Bazen raporlarına daha çok detay eklemeleri konusunda onları teşvik etmek, cesaretlendirmek gerekir. Muhabirlerin (ve elbette çekirdek kadronun) devamlı eğitimi iletişim ağımızın önde gelen bir özelliğidir ve katılımcılarla yüz yüze görüşmeye de büyük önem veririz. Bir Daha Asla, böylece bir yandan da bir arkadaş grubu görünümü kazanır ve bu da genç insanlardan oluşan bir toplumsal hareketin önemli bir boyutudur.

Tarnobrzeg'de faşizm karşıtı gösteri

Muhabirlerimizin güvenliği en çok önem verdiğimiz konudur. Bir Daha Asla ekibinin üyeleri defalarca tehdit edildi ve aşırı sağ basın tarafından suçlandı. Polonya aşırı sağının babası sayılabilecek Papaz Tadeusz Rydzyk Nisan 2002'de Maryja Radyosu'ndan Bir Daha Asla'yı hedef aldığı konuşmasında üyelerimizden "ortalıktaki herşeyin üzerine işeyen soysuz köpekler" olarak bahsetmiştir. Bir Daha Asla aktivistlerinin kişisel detaylarının ve adreslerinin yer aldığı ölüm listeleri neo-nazi dazlak hareketi üyeleri arasında gezinmiştir ancak neyse ki neo-naziler doğru adreslere ulaşamamışlardır. Böylesi tehditlerin ışığında her Bir Daha Asla katılımcısı mevcut tehlike karşısında uyarılır. Ayrıca katılımcılara bu tür sorunlar yaşadıkları takdirde bütün ekipten en yüksek düzeyde dayanışma görecekları konusunda da güvence verilir. İhtiyaç duyan üyelere çeşitli bilgiler içeren ayrı bir güvenlik kılavuzu verilir. Muhabirlerden ev adreslerini tamamen güvenmedikleri kişilere vermemeleri istenir.

Suçluları belirleyebildiğimiz bazı durumlarda devam eden tehditler karşısında işin arkasındaki ırkçılara uyardık. Bu, tehditçileri oldukça şaşırttı, korkan ve kimliklerinin gizli kalmasını isteyen ırkçılar tehditlerine son verdi.

1998 yılında Bir Daha Asla'nın bir muhabiri Frankfurt am Oder sınır şehrindeki faşist parti NPD ile bağlantılı bir grup neo-nazi tarafından silahla tehdit edilip vahşice dövüldü. Bir Daha Asla, suçluların cezalandırılmadan serbest bırakılmalarını önlemek için, dava başlamadan önce Polonya medyasını ve uluslararası basını durumdan haberdar etti.

Benim adım Lukasz. Irkçılığı Stadyumlardan Şutlayalım kampanyasıyla ilgileniyorum. Lech futbol takımının (Polonya'daki büyük futbol kulüplerinden biri) stadyumuna arada sırada maç izlemek için giderim ancak son zamanlarda bunu pek az yapabiliyorum. Olay çıkaran bir grup budala dazlakla karşılaşmaktan ve günah keçisi arayan polis tarafından durdurulmaktan korkuyorum. Futbolseverlerin taktığı kaşkolların nazilerle ve futbol maçlarının da bu tür olaylarla ilişkilendirilmesini istemiyorum. Bu yüzden size katılmaya karar verdim.
Bir Daha Asla destekçisinin mektubu

2002 ilkbaharında bir kadın muhabirimiz doğudaki Zamosc şehrinde bulunan neo-naziler tarafından dövülüp tehdit edildi. Bir Daha Asla, muhabire destek olmak için Polonya çapında bir mektup kampanyası başlattı. Muhabirimizin hikâyesi ulusal medyada yer aldı ve tehditler sona erdi.

Muhabirler, yerel toplumsal kuruluşlar ve potansiyel hedefler olan dini ve etnik azınlıklar, göçmen topluluklar, gay ve lezbiyen gruplar ve engellilerin oluşturduğu derneklerle ilişki kurmaya teşvik edilirler. Bu yerel gruplar çoğunlukla, ayrımcılık ve şiddet olaylarında kendi edindikleri bilgileri paylaşmaya heveslidirler. Bazı durumlarda Bir Daha Asla bu tür bilgilerin saldırıya uğrayan topluluğun dışındaki insanlara duyurulabilmesi için tek kaynak haline gelir. Elbette her vakada muhabirlerin olaylarla ilgili mümkün olduğunca çok doğrulanabilir detay toplamaları önemlidir.

Bir Daha Asla'nın belgelediği olayların büyük bir bölümü polise haber verilmez. Bunun sebebi Polonya toplumunun genelinde ve özellikle de azınlıklar ve gençler arasında polise karşı duyulan güvensizliktir. Bir Daha Asla, mağdurları uğradıkları saldırıları polise aktarmaları konusunda yöreklendirir çünkü devletin ırkçı şiddetle mücadele ve kendi yurttaşlarını koruma konusunda bir sorumluluğu olmalıdır. (Bir Daha Asla, hukuki konularla ilgili özel bir uzmanlığa sahip olmamakla birlikte mağdurlara gerekli olduğu takdirde temel hukuki yardım sağlayabilmektedir.) Yine de Bir Daha Asla, mağdurların başına gelen olayı polise aktararak aktarmaması konusundaki kararına saygı duyar.

Bazı durumlarda Bir Daha Asla muhabirleri, kendilerini izole edilmiş hisseden, korkan mağdurlara temel psikolojik destek gibi konularda önemli yardımlarda bulunur. 2001 yılı Haziran ayında Sosnowiec'de bulunan bir engelliler derneği, Bir Daha Asla'yı arayarak neo-nazi dazlakların engelli bir çifti taciz ettiklerini bildirdi. Çift düzenli olarak neo-naziler tarafından tehdit edilip tartaklanıyordu ve evlerinin kapısına faşist semboller çizilmişti. Polis, çifti korumayı reddetti. Bir Daha Asla'nın yerel muhabiri durumu araştırmakla görevlendirildi ve birkaç gün boyunca engelli çifte yardımcı olmak için mağdurların evinde kaldı. Engelli insanlar topluluğu yetkilileriyle temas kurmasına yardımcı oldu. Bir Daha Asla özel bir mektup hazırlayarak yerel kurumlardan çifte gerekli her tür yardımda bulunmalarını istedi.

Bir Daha Asla'nın muhabir ağı üyelik esasıyla çalışan bir yapıya sahip değildir. Resmî üyelik kartları veya benzer belgeler hazırlamayız. Bazen muhabirlerin basın kartlarına ihtiyaçları olur ve biz de bunu sağlarız. Polonya Basın Yasası'na göre yetkililer basın kartını gösteren gazetecilere yardımcı olmakla yükümlüdürler. Basın kartları güvenilir bir geçmişe sahip olan ve faaliyetlerinde kartlara ihtiyaç duyan muhabirlere verilir.

Arada bir, bizzat aşırı sağın içinde yer alan kişilerden de bilgi aldığımız olur. Bazı durumlarda birbirleriyle iktidar mücadelesine girişmiş örgütlerin ve liderlerin rekabetinden kaynaklanan bu bilgiler çoğunlukla bize yardımcı olmakla birlikte, çalışmalarımızın önemli bir parçasını oluşturmaz ve bu tür bilgilere de her zaman güvenilmez. Bazı durumlarda faşist gruplarla bağlarını koparmış eski üyelerden (ve hattâ liderlerden) bize çok yararlı bilgiler gelir. Bu kişiler, sonradan edindikleri ahlaki bir sorumluluk duygusuyla topluma verdikleri zararı telafi etmek isterler.

Örnek: Piotr Wozniak Cinayetini Araştırmak

"Millet her şeyden önce gelir. Eğer buna kafaları basmıyorsa, onları öldürürüz," diyor Varşova'nın merkezindeki milliyetçi bir dazlak yürüyüşü sırasında, olayı protesto etmeye gelen faşizm karşıtı göstericilere işaret eden kısa saçlı öfkeli bir genç adam. Kamera yüzüne doğru yaklaşıyor ve tehditkâr cümleler tekrarlanıyor. Dazlaklar grubu kafalarını sallayıp arkadaşlarının sözlerini onaylıyorlar.

Ardından Bir Daha Asla'nın üyelerinden Michal Warchala ekranda beliriyor. Bu öfkeli gencin adının Damian Mikulski olduğunu ve 21 yaşındaki aktivistin ülkenin en önemli faşist örgütü olan Polonya'nın Ulusal Dirilişi (NOP) partisine üye olduğunu açıklıyor. Mikulski aynı zamanda Legia Warszawa futbol takımının stadyumunda sıkça rastlanan Beyaz Lejyon isimli NOP bağlantılı bir neo-nazi dazlaklar çetesinin de lideri. Warchala gösteri sırasında çekilen görüntülerdeki konuşmalardan kısa süre sonra Mikulski'nin 25 yaşındaki öğrenci Piotr Wozniak'ın Polonya'nın kuzeyindeki Wladyslawowo'da vahşice öldürülmesi olayına karıştığı için dokuz yıl hapis cezası aldığını söylüyor. Suçlulardan üçü kurbanı boğmaya çalışmış, bunu başaramadıklarında da ağır botlarıyla gencin kafasına vurarak ölümüne neden olmuşlar.

Cinayet yerel gazetede kısa bir haber olarak yer aldı. Gazete bunu bir holigan cinayeti olarak duyurdu ve olayın politik veya ideolojik arka planına hiç değinmedi. Cinayet ve duruşma,

İletişim ağıımız sayesinde Bir Daha Asla, ırkçı ve aşırı sağcı olaylar hakkında -özellikle de şiddet olayları- ülkenin dört bir yanından gelen bilgilerin toplandığı bir merkez oldu. Bir Daha Asla, aktivistler ve gençler hakkında da oldukça iyi maddî kaynaklara sahip sivil toplum kuruluşları, gazeteciler ve akademisyenlerin ulaşamadıkları bilgilere sahiptir. Polonya'da başka hiçbir organizasyon veya kuruluşun böylesi bir bilgi kaynağı bulunmamaktadır. Bu yüzden Bir Daha Asla günümüz Polonya'sındaki ırkçılık ve neo-faşizm hakkında emsalsiz bir bilgi kaynağı haline gelmiştir.

ülkenin kuzeyinde gerçekleştiği ve ulusal medya haberi es geçtiği için Varşova'da yaşayanların bu olaydan hiç haberi olmadı.

Bir Daha Asla, ulusal çaptaki gönüllü muhabirler ağı sayesinde bu yap-bozun çeşitli parçalarını bir araya getirmeyi başararak cinayetin arkasındaki ideolojik motivasyonu ortaya çıkardı ve haberi ulusal medyaya gümüş bir tepsi içinde, servise hazır hâlde sundu.

Bir Daha Asla'nın Gdansk'ta çalışan muhabiri raporunda yerel gazetede yer alan bir haberden bahsetmişti. Bir Varşova muhabiri de bir neo-nazinin kuzey Polonya'da işlediği bir suç yüzünden tutuklandığını rapor etmişti. Bilgiler kontrol edilip incelendiğinde iki raporun aynı olayla ilgili olduğu açıkça ortaya çıktı. Daha sonra bir başka muhabir Mikulski'nin Varşova'daki Bağımsızlık Günü yürüyüşüne katıldığını belirtti. Bir Daha Asla bu yürüyüşün video kayıtlarını arşivinde saklamaktaydı. Video kaset yeniden incelendi ve Bir Daha Asla'nın üyeleri, dehşet içinde, siyasi görüşlerini hayata geçirmek için cinayet işlemenin meşru bir yol olduğunu söyleyen kişinin Mikulski'den başkası olmadığını keşfettiler.

Haber *Bir Daha Asla* dergisinde yayınlandı ve bir TV habercisi olan Radek Dunaszewski olayla ilgilenmeye başladı. Ulusal televizyon kanalı TVN'nin işbirliğiyle Mikulski'nin siyasi bağlantıları, gösteride çekilmiş video görüntülerinin ve Bir Daha Asla'dan bir uzmanın açıklamalarının da yer aldığı bir belgeselde ortaya çıkarıldı.

Böylece cinayetin ideolojik kaynağı kamuoyuna sunulmuş oldu: Cinayet sıradan bir vaka değil, mensup oldukları ırk, din veya seçtikleri hayat biçimi yüzünden "yabancı" olarak damgaladıkları kişileri hedef alan ırkçı ve aşırı sağcıların savundukları şiddet kültürünün bir sonucuydu. Piotr Wozniak "anti-ulusal biri" olarak damgalandığı için, aşırı sağcı katillerin saldırısına uğramıştı. Onun "değişik" kıyafetlerini beğenmemişlerdi.

Piotr Wozniak'ın öldürülmesi türünün tek örneği değildi. 1989'dan bu yana Bir Daha Asla, yabancı

düşmanı saldırılardan kaynaklanan ve çoğunlukla aşırı milliyetçi örgütlere üye neo-nazi dazlaklar tarafından işlenmiş 31 cinayet olayını kayıtlara geçti. Bir Daha Asla, sadece 2001 yılında, dazlak naziler tarafından ırk, etnik kimlik, din veya hayat biçimi yüzünden "yabancı" olarak tanımlanan kişilere yönelik 228 ırkçı şiddet olayının yaşandığına dair kanıtlara ulaştı. Ancak ırkçı ve faşist şiddet, ulusal politika gündeminde pek az yer almakta ve bu olaylar medyada nadiren yayınlanmaktadır.

Muhabirlerin Raporlarını Kullanmak

Bir Daha Asla'nın akademik bir kuruluş olmaya niyeti yok. Bilgi toplama ve yayınlama faaliyetlerimiz daha uygun biçimde "aktivist gazeteciliği" olarak tanımlanabilir. Aynı zamanda Bir Daha Asla dergisi sorunların derinlemesine analizlerini içeren makaleler yayımlamakta ve bu şekilde önemli bir entelektüel tartışma alanı açmaktadır.

Elbette tüm bu bilgileri toplamak onları siyasi değişim için kullanmadığımız takdirde boşa giden bir çabaya dönüşürdü. *Bir Daha Asla*, muhabirlerinden gelen bilgileri dikkatle çözümlenmek ve analiz etmek için büyük bir çaba göstermekte ve ırkçılığın etkilerini Polonya toplumunda en aza indirmeye yönelik raporlar yayımlamaktadır.

Bilgileri Çözümlenmek ve Analiz Etmek

Atılacak ilk adım, elde edilen bilgilerin düzenli olarak "çözümlemesi" ve anlaşılmasıdır. Bunu başarmak için Bir Daha Asla ekibinin gençlerin dahil olduğu çeşitli ortamların kültürel özellikleri hakkındaki bilgilerinden faydalanırız. Örneğin bir olayın mahiyetini anlayabilmek için çeşitli sembollerin anlamlarını bilmek oldukça önemli olabilir.

Bu tür sembollerden biri "Beyaz Güç" olarak da bilinen Kelt haçıdır. Kaynağı Ortaçağ İrlandası olan sembol hâlâ antik Kelt kimliğinin bir parçası

olarak görülür. Ancak yirminci yüzyılın ikinci yarısında Kelt haçı Avrupa'da bambaşka bir anlam kazanmış ve neo-faşist hareketin uluslararası sembolü haline gelmiştir. Kelt haçı, uzun süredir toplumun olumsuz tepkisinden ve hukukî kovuşturmalardan kaçınmak için bilinen gamalı haçın yerini aldı. Gamalı haçın siyasi bir sembol olarak kullanımı birçok Avrupa ülkesinde yasaklandı. Kelt haçı ise daha az bilinen ve bu yüzden toplum ve yetkililer için daha kabul edilebilir bir semboldür. Son yıllarda Almanya da Kelt haçını yasakladı. Beyaz Güç sembolü bugün özellikle de futbol stadyumlarında kullanılan ırkçı bir işarete dönüşmüştür. Kelt haçlarının ve diğer neo-nazi dazlak işaretlerinin Polonya stadyumlarında artık alışıldık manzaralar oluşturduklarını ve spor yetkililerinin genellikle bu konuda hiçbir şey yapmamayı seçtiklerini de belirtmeliyiz. Bu, faşist sembollerin barındırdıkları anlamlar hakkındaki cehaletten kaynaklanmaktadır.

Bu sembollerin anlamlarının bilinmesi, faşistlerin geçmişlerini incelerken bu tür işaretlerin üzerinde bulunduğu rozetler, tişörtler veya benzeri kıyafetlerle karşılaştığımız durumlarda bize yardımcı olmaktadır. Bazen faşist bir duvar yazısının bir şiddet vakasından hemen önce ortaya çıkıp çıkmadığını bilmek önemli olur. Böylece bir yapbozun parçaları gibi elimizdeki bilgilerin çeşitli yönlerini bir araya getiririz. Bazen çeşitli cinayetlerin ideolojik bağlantılarını bu şekilde ortaya çıkarır, resmî yetkililerin aşırı sağcı şiddetin münferit holiganizm vakalarından ibaret olduğu yolundaki standart resmî açıklamalarına karşı koyacak zemini oluştururuz.

2000 yılı Aralık ayı başlarında Brzeg kasabasının Zakonnica, Piastowska ve Rybacka isimli sokaklarında yaşayan Roman aileler, bölgeyi gece karanlığında işgal ederek evlerin üzerine ırkçı yazılar yazan ve kapıları zorlayıp camları kıran neo-nazi dazlakların saldırılarına maruz kaldılar. Aileler defalarca polisi aradılar ancak yetkililer olay yerine geç gelerek saldırganları ellerinden kaçırdı. Yerel basına konuşan polis memurları, saldırıların Romanlar tarafından uydurulmuş gerçek dışı hikâyelerden ibaret olduğunu söylediler. Polis temsilcilerinden Stefan Gornicki duvar yazılarını Romanların yazdığını iddia etti. Gornicki, Romanların yalancı şahitlikte bulunmaları için birbirlerine para verdiklerini ve İsviçre veya İngiltere'ye gidebilmek için baskı altında oldukları izlenimi vermeye çalıştıklarını söyledi. Bir Roman hakları örgütü, Bir Daha Asla'dan yardım isteyince yerel bir muhabir bağımsız bir araştırma yürütmeye başladı. Birçok başka şey yanında, ırkçı duvar yazılarının faşist bir örgüt olan Beyaz Kartal Birliği - Polonya Ulusal Partisi'nin (ZBO-PPN) kullandıklarına benzediği ortaya çıktı. Saldırıdan kısa bir süre önce yakınlardaki Opole şehrinde bir ZBO-PPN bürosunun açıldığı öğrenildi.

Bir Daha Asla Dergisi ve Medya

Elde ettiğimiz bilgilerle yapılacak pek çok şey var ancak şiddet vakalarını insanların dikkatine sunmak için kullandığımız yöntemlerin en önde geleni *Bir Daha Asla* dergisidir. Editörlüğünü Marcin Kornak'ın yaptığı derginin her sayısı, ırkçı veya aşırı sağcı bir kaynağı olan şiddet olaylarının bir listesini içerir. Bu listeler muhabirlerin raporlarına dayanılarak hazırlanmaktadır. Ayrıca dergi ırkçılığın ve yabancı düşmanlığının Polonya ve Avrupa'daki durumu hakkında analizlere, hukukî belgelere ve ırkçılık karşıtı etkinlikler hakkında haberlere de yer verir.

Şu anda 3500'lük tiraja sahip olan dergi bütün ülkede dağıtılmaktadır. Bu kendi başına büyük bir sayı olmayabilir (Avrupa'da en çok satan ırkçılık karşıtı dergilerden biri olmasına rağmen), ancak derginin ulusal çaptaki etkisini anlayabilmek için derginin ulaştığı insan sayısının tirajından çok daha fazla olduğunu göz önüne almak gerekir. Okuyucularımızın önemli bir kısmı büyük kitlelere yayın yapan gazete, radyo ve televizyonlarda çalışan gazetecilerdir. Kendi makaleleri veya programları için daha önce Bir Daha Asla dergisinde yayımlanmış haberleri kullandıkları birçok durum yaşanmıştır. Ancak bu durum bizi rahatsız etmez.

Üyelerimiz yaptıkları işin faydalı olduğunu görmekten memnuniyet duyar (ve yine de elbette ulusal medyadan kaynak olarak ismimizi belirtmelerini isteriz). Pek çok olayda gazetecilerin araştırmalarına yardım ettiğimiz olmuştur. Bazen medyadaki güvenilir gazetecilere işlerine yarayacağını ve kullanacaklarını bildiğimiz haberler göndeririz. Piotr Wozniak davasında olduğu gibi Bir Daha Asla ile büyük medyanın işbirliği, ırkçı ve faşist şiddetin çevresindeki sessizlik duvarını parçalamakta etkili olmaktadır.

Medyadakilerle kurulan bağlantılar uzun ve çok aşamalı bir sürecin sonucunda sağlanır. Bazen çalışmalarımızla ilgilenebileceğini düşündüğümüz bir gazeteciyi seçer ve elimizdeki bilgiyi gençlik veya insan hakları üzerine hazırlayacağı makalede kullanması için ona ulaştırırız. Yine de çoğunlukla gazetecilerin kendileri, gerekli bilgi için bize başvurmaktadır.

2002 yazına ulaşıldığında ulusal ve uluslararası gazeteler Bir Daha Asla'nın yardımıyla tam 289 yazı yayınlamıştı. Toplam 11 saatlik televizyon program yayını ve toplamda 26 saati aşan uzunlukta radyo programları Bir Daha Asla'nın yardımıyla hazırlandılar. Bu tür yapımlar için genellikle danışmanlık yapar ve bazen de programa uzman olarak katılır, görüşlerimizi ifade ederiz. Birkaç durumda gizli kamerayla çekilmiş görüntüler kullandığımız da olmuştur. Bizim gönderdiğimiz görüntülerin birleştirilmesinden oluşan bir grup televizyon programı okullar, gençlik grupları ve diğer izleyiciler için eğitim amacıyla özel bir koleksiyon olarak yayımlanmıştır.

Derginin her sayısı bir basın açıklamasıyla birlikte sunulur. Dergi ulusal çapta gazete bayilerinde satılır, aynı zamanda konserlerde, toplantılarda, etkinliklerde, üniversite kitapçılarında ve benzeri yerlerde de bulunur. Dergilerin önemli bir bölümü iletişim ağımızdaki muhabirler tarafından dağıtılmaktadır.

Bir Daha Asla Dergisi

Bir Daha Asla okurları arasında etnik ve dinî azınlıklara mensup aktivistler, eğitimciler, insan hakları için çalışan sivil toplum örgütleri ve parlamento üyeleri de bulunur. Bazı durumlarda *Bir Daha Asla* dergisinin sayfalarında yayımlanan bilgiler kaynak gösterilerek bazı siyasi parti üyeleri tarafından resmî yetkililerin organize ırkçılık ve neo-faşizm hakkındaki suskunluklarının sorgulandığı da olmuştur.

Ulusal boyutta yarattıkları etkiler dışında muhabirler ağının topladığı bilgiler hem yerel hem de uluslararası seviyede kullanılmaktadır.

Yerel Seviye

Ulusal çapta dağıtılan bir dergide yer alan yerel şiddet haberleri çoğunlukla önemli bir role sahiptir. Bölgedeki ırkçı olaylar hakkındaki liste fotokopi yoluyla çoğaltılıp halka dağıtılabilir. Bazen yerel medya ve okullar veya benzeri kurumlar *Bir Daha Asla*'nın yayınladığı yerel sorunlar odaklı bir sayıya ilgi gösterirler. Aşırı sağcı saldırılar hakkındaki bilgilerin yayımlanması aynı zamanda gelecekte benzer suçları işlemesi muhtemel kişiler için caydırıcı bir etki de taşımaktadır. Bir seferinde bir Rock müzik konserinde *Bir Daha Asla* üyelerinin görev yaptığı danışma masasına gelen bir faşist grup lideri, bir daha dergide hakkında hiçbir şey yazılmamasını istemiş ve gelecekte azınlıklara karşı girişilecek herhangi bir olaya karışmayacağı konusunda söz vermiştir.

Bazı durumlarda *Bir Daha Asla* bir süredir beklenen ve önlenmesi mümkün olabilecek olaylar hakkında basın açıklamaları yayımlar. Örneğin 1999 yılı Mart ayında Yahudi düşmanı NOP örgütünün Lodz şehrindeki bir sinagog önünde düzenlemeyi tasarladığı gösteriden *Bir Daha Asla*'nın yaptığı uyarılar sonucunda vazgeçilmiştir. Benzer biçimde Fransız aşırı milliyetçi lider Jean-Marie Le Pen'in parlamento binasına 2001 yılı Mayıs ayında yapacağı ziyaret de *Bir Daha Asla*'nın olası bir skandal hakkındaki uyarıları sonucunda iptal edilmiştir.

Brum'un (ünlü bir müzik dergisi) Ocak sayısında Irkçılığa Karşı Müzik CD'sininin bir eleştirisini gördüğümde size yazmaya karar verdim. Bu harika fikir için sizi tebrik ederim. Müzik insanları birleştirir ve eğitir. Albümünüzün yayımlanması bana kalırsa yılın en önemli olayıydı. Ben faşizm karşıtı etkinliklerinizle yakından ilgileniyorum. Çok sayıda insan bir araya gelirse ırkçılığın kökünü kazıyacağımıza inanıyorum.

Bir Daha Asla destekçisinin mektubu

Uluslararası Seviye

Muhabirlerden gelen bilgilerin uluslararası seviyede çok işe yaradıklarını da yaşayarak öğrendik. *Bir Daha Asla*, yurtdışında da ırkçılık ve faşizm karşıtı örgütlerle işbirliği yapar. Özellikle Londra'da bulunan uluslararası aylık dergi Searchlight, Amsterdam merkezli ırkçılığa karşı Kültürlerarası Hareket (UNITED) ile Avrupa'da Irkçılığa Karşı Futbol (FARE) dernekleri, işbirliği yaptığımız kuruluşların başında gelir. Uluslararası düzeyde ırkçılık karşıtları arasında düzenli bir bilgi paylaşımı yaşanır ve giderek uluslararası boyut kazanmaya başlayan aşırı sağcı faaliyetler göz önüne alındığında, bu da bir zorunluluktur.

Tüm bunlara ek olarak, *Bir Daha Asla* aşırı sağcı faaliyetlerin kapsamı hakkında Avrupa Konseyi'nin Avrupa Irkçılık ve Hoşgörüsüzlük Karşıtı Komisyonu (ECRI), Açık Toplum Enstitüsü'nün Avrupa Birliği Genişleme Projesi ile Avrupalı Romanların Hakları Merkezi'ne bilgi sağlamaktadır. Bu kurumların her biri rapor ve yayınlarında *Bir Daha Asla*'dan aldıkları bilgileri kullanmışlardır. Örneğin Brzeg davası *Bir Daha Asla*'nın yardımlarıyla yüksek düzeydeki çeşitli uluslararası raporlarda yer almıştır. 2001 Temmuz'unda *Bir Daha Asla*'nın spor kampanyalarının koordinatörlüğünü yapan Jolanta Skubiszewska, Buenos Aires'de düzenlenen olağanüstü FIFA kongresinde Polonya futbol kültüründe gittikçe artan ırkçılık sorunu hakkında bir konuşma yapmıştır.

Bu yolla ırkçılık hakkındaki bilgiler, Polonya hükümetinin inkar politikasına rağmen yerelden uluslararası düzeye kadar birçok platformda insanların dikkatine sunulmuştur.

Etki

Faaliyetlerimizin Polonya'daki yabancı düşmanlığı üzerindeki etkisini ölçmek zordur. Bir Daha Asla, araştırma, eğitim, bilinci arttırma, hukuki danışmanlık, lobi faaliyetleri gibi geniş ölçekli yöntemlere başvurur. Bilgi toplayan muhabirler ağının ortaya koyduğu çalışma bu faaliyetin önemli bir parçasını oluşturur. Elbette toplumdaki yabancı düşmanlığının durumu birçok başka etkenle de ilişkilidir ve bir kurumun faaliyetleri bunu ortadan kaldırmaya yetmez. Yine de, Bir Daha Asla, ırkçılık sorununun en azından Polonya toplumunun belli kesimlerindeki varlığı hakkında özellikle gençlerde ve bazen de siyasetçilerde bir bilinç oluşturmayı başarmıştır. Elbette bu konuda hâlâ yapılacak çok şey var.

Maddî Destek

Bir Daha Asla dergisini yayınlarken karşılaştığımız önemli bir engel ekonomik kaynaklarımızın kısıtlı

olmasıdır. Üç ayda bir yayınlanan dergimiz bu yüzden bazen geç basılır. Yine de bu sorun Bir Daha Asla ekibinden Bartłomiej Gutowski'nin yönettiği ve düzenli olarak yenilenen web sitemiz (<http://free.ngo.pl/nw>) sayesinde biraz da olsa telafi edilebilmektedir.

Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde ırkçılık karşıtı çalışmalar için maddi kaynak başvurusu yapılabilecek adreslerin sayısı sınırlıdır. Destek genellikle ülke dışından gelir. Çalışmalarımız hükümet üyeleri için tehditkâr bir havaya sahipmiş gibi görünebilir, ne de olsa varlığımız sayesinde ülkedeki ırkçılığı reddetmeleri imkânsızlaşmaktadır. Bir Daha Asla'ya maddî destek sağlamaları siyasi çıkarlarına uygun olmayacaktır. Bir Daha Asla, gönüllülerinin istekliliği sayesinde hayatta kalmaktadır. Kuruluşumuz maaşlı çalışanlara ve yerleşik bir ofise sahip değildir. Yine de, son on yılda faaliyetlerini sürdürmeyi ve genişletmeyi başarmış, ulusal muhabirler ağının gelişmesini ve devamını sağlamıştır.

Taktikleri Başka Yerlerde Uygulamak

Kullandığımız taktikler elbette insan hakları sorunlarıyla, özellikle de Polonya'daki ırkçılık ve milliyetçilik gibi konularla uğraşan diğer gruplar tarafından da kullanılabilir. Bir Daha Asla'nın yaptığı iş çeşitli taktikleri bir kampanya hâline getirmek olmuştur: a) aktivistleri üye yapmak için kültürel seferberliğe başvurmak; b) aktivistlerin bir bilgi edinme ağı altında örgütlenmeleri; ve c) bu iletişim ağının çalışmalarına dayanan analiz ve yayınların hazırlanıp dağıtılması. Bu taktiklerin her üçü de diğer ülkelerde ve diğer durumlarda rahatlıkla kullanılabilirler.

Burada yukarıdakilerin ilk ikisi üzerinde duracağız çünkü zaten yayınlar ve bunların dağıtımı gibi konular insan hakları grupları arasında çok iyi bilinen yöntemlerdir.

Kültürel Kaynakları Seferber Etmek

Kültürel kaynakları, zorlu toplumsal sorunların çevresinde oluşmuş sessizliğe son verecek bir muhabirler ağını kurmak için seferber etme taktikleri diğer durumlarda da kullanılabilir. Mevcut ulusal durum, bahsi pek az geçen toplumsal sorunun hangisi olduğunu belirleyecek ve soruna işaret edip ulusal bir iletişim ağı kurmak için hangi kültürel kaynakların seferber edilebileceğini gösterecektir. Polonya söz konusu olduğunda müzik ve spor bizim için özellikle de gençlere yönelik güçlü seferberlik araçları oldular. Müzik ve sporun yalnızca eğlence değil aynı zamanda toplumsal manzaranın belirleyici unsurları olduğu diğer kültürlerde de bu geçerli olacaktır. Neo-nazi dazlakların kendi mesajlarını yaymak için stadyumlardan faydalanmaları bir tesadüf değildir. Bir Daha Asla, bu tür kültürel ortamların taşıdığı olanakları insanları adaletsizlik veya insan hakları gibi konularda harekete geçirmek için kullanmanın pozitif bir örneğini teşkil eder.

Genç ve şiddet yüklü bir faşist hareketin aktif olduğu bölgelerde, gençlik kültürünün ırkçılık karşıtı organizasyonlarda kullanımı oldukça etkili olmaktadır. Bu hareketler, gençlerin büyük çoğunluğu için tatsız olabilecek durumlara yol açmaktadır. Ayrıca adalet talebine ek olarak, kültürlerinin köklerini yitirmemesini isteyen insanlar da çıkacaktır. Ayrıca stadyumlarda ve konser salonlarında egemen olan şiddet bağımlısı gruplardan rahatsızlık duyan insanların hissettikleri tiksinti duygusu bir kampanya düzenlerken gereken kaynağı sağlayabilir. Maalesef ırkçı ve faşist hareketler dünyanın birçok bölgesinde gençler arasında yaygınlaşmakta ve bu yüzden adalet ve ırkçılık karşıtı seferberlik bu tür tepkiler üzerinden yürütülebilmektedir.

Kültürel kaynakları, çözümünü güç bazı sosyal sorunları çözmeye yönelik siyasî seferberlik için kullanmak çok daha evrensel bir niteliğe de sahip olabilir. Benzer bir çaba kendi ülkelerindeki savaş, AIDS salgını veya kadınlara yönelik şiddet gibi başka toplumsal sorunlarla ilgilenen insanları harekete katmak için de kullanılabilir. Uluslararası Af Örgütü, üyelerinin sayısını arttırmak için bütün dünya çapında düzenlenen konserlerden faydalanmıştır. Oyuncu ve müzisyenler sık sık, açıklıkla, evsizlikle mücadele kampanyalarına katılmıştır.

Bir kuruluş kültürel etkinlikler ve konserlere kendi bilgi ve üyelik masalarını yerleştirmekle işe başlayabilir. Bir Daha Asla örneği, bunun aynı zamanda sanatçıları kampanyaya çekmeye de yarayabileceğini ve böylece belirli siyasî hedeflere yönelik konserler düzenlenmesinin sağlanabileceğini göstermektedir. Bu tür bir çabayı göze alan bir organizasyon, halihazırda bu tür kampanyalara destek verecek sanatsal mesajları olan kişilerle bağlantı kurabilir. Bir Daha Asla, aynen bu şekilde, mesajını yaymak için hem sanatçılar hem de plak şirketleriyle birlikte hareket etti. Aynı şey farklı kültürel alanlar için de geçerlidir. Bir Daha Asla'nın stadyum kampanyasının başarısındaki en büyük adımın popüler bir futbol yıldızının verdiği destek olduğundan bahsetmiştik.

Aktivistleri Organize Etmek

Bir Daha Asla için bir mesajı yalnızca kültürel etkinliklerde yaymak yeterli değildir. Bu taktikten gerçekten faydalanmak istiyorsanız "kültürel" çalışma arkadaşlarınıza bir kanal açmanız gerekir. Mesajınızla ilgilenen kişileri örgütsel bir çerçeveye yerleştirmek için gereken yolları bulmanız ve bu kişilere mücadelesini verdiğiniz konuda iyi bir rol sunmanız gerekir. Bir Daha Asla için bu, bir muhabirler ağı kurmak anlamına geliyordu. Bir başka durumda bu bir hareket için yerel bağlantılar oluşturmak ya da adaletsizliğe karşı kampanya veya lobi yapmak da olabilir.

İletişim ağının işlevi belirlendiğinde üyelik yoluyla ağın kendisinin kurulmasına başlanmalıdır. Bir Daha Asla konserler ve CD'ler yoluyla bu alanda başarı sağladı. İlk başta gelen binlerce başvurudan sonra, kuruluşumuzla düzenli olarak bağlantı kurmaya niyetli olduklarına karar verdiğimiz muhabirlerin belirlendiği seçim süreci başladı. Bir başka bağlamda bu yetersiz görülebilir ve grup üyelerinin seçiminde daha farklı davranılabilir. Vurgu yapılan sorun hakkında ve iletişim ağının amaçları konusunda materyaller hazırlanıp, bunlar çeşitli yerlerde, mesela benzer amaçlara sahip başka kuruluşlarda dağıtılabilir. Eğitim çalışmaları veya toplantılarla insanlar yöreklendirilip harekete geçirilebilir.

Bu seferberlik sürecini etkili kılan şeylerden biri, düzenli bir çaba sonucunda hazırlanan ve gönüllü çalışmanın önemini bir simgesi olan *Bir Daha Asla* dergisiydi. Böylece gönüllüler harekete katıldıkları anda dergi onlara devam etmeleri için sağlam bir sebep sunmuş oldu. Bu çok önemlidir.

Kültürel seferberliğin genç insanları üye yapmak için kullanıldığı bir kampanyada kuruluş, üyelerinden ve gönüllülerinden düzenli bir biçimde faydalanmak için somut bir yöntem gereksinim duyar. Üyelerden yalnızca toplantılara gelmesini veya bir komiteye katılmasını isteyemez. Yeni üyeler kendilerini faydalı hissetmek ve emeklerinin karşılığında sonuç almak için büyük bir istek duyarlar. Kuruluş, düzenli bir süreç içinde organize ettiği somut etkinliklerle, üyelerinin istek ve bağlılıklarını koruyabilir.

Bunun ötesinde, Bir Daha Asla bir iletişim ağının varlığını sürdürdürebilmesi için duygusal boyutta bir iletişimin de hayati olduğunu öğrendi. Polonya'nın uzak bir köşesinde zorlanarak ve muhtemelen tek başlarına sürdürdükleri görevlerinde her muhabirimize bir birliktelik, bir aile, olumlu bir değişim yaratacak bir hareket olduğumuz duygusunu iletmek çok önemliydi. Kendi aramızda dağıttığımız bültenler muhabirlerimize ortaya koydukları emeklerin önemini göstermekle kalmadı, aynı zamanda onları Polonya'nın diğer bölgelerindeki meslektaşlarının faaliyetleri hakkında bilgi sahibi de yaptı.

Şiddete ve insan hakları ihlallerine karşı gelme mücadelesinde gönüllülerle çalışan her oluşum Bir Daha Asla'nın kendi çalışanlarının güvenliği için gösterdiği özenden birşeyler öğrenebilir.

Eğitim sürecinde bu konu üzerinde durmalı, çabalarınıza ortak olacak kişilerin mevcut riskleri kabul ettiklerinden emin olmalı ve herhangi bir saldırı durumunda kuruluşunuzun tam desteğini alacaklarını belirtmelisiniz. Güvenlik önlemleri bir durumdan diğerine değişse de riskin varlığı konusunda açık sözlü olmak asla değişmeyecek bir tedbir olmalıdır.

Sonuç olarak, bu taktikler Polonya'da uygulanmakla birlikte uyarılama yoluyla diğer ülkelerde ve topluluklarda da kullanılabilirler. Bir Daha Asla'nın taktiklerinin kullanımı hakkındaki açıklamaların, size bu yöntemlerin belirli bir bağlamda nasıl uygulandıkları ve onları kendi ülkenizde ilgisizlikle geçirtilen insan haklarına ait sorunlarla ilgili sessizliğe bir son vermek için nasıl uygulayabileceğiniz konusunda iyi bir fikir verdiğini umarız.

Ek I

Yararlı olabilecek kaynaklar:

- <http://free.ngo.pl/nw>. Bir Daha Asla web sitesi İngilizce bilgiler de içeriyor.
- <http://www.unitedagainstracism.org>. Kültürlerarası Hareket'in web sitesinde "Hoşgörüsüzlüğe Karşı Direniş" gibi kitapçıklar bulunabilir.
- Nefret Şehre İnce: Topulukların İrkçiliğe ve Faşizme Tepkileri: Searchlight Cemiyeti Kitabı. Searchlight Eğitim Vakfı, Londra 1995.
- <http://www.turnitdown.com>. İrkçiliğe karşı kampanyalarda müzik kullanımı hakkında pratik bilgiler.
- <http://www.farenet.org>. Avrupa'da İrkçiliğe Karşı Futbol: futbol içindeki ırkçılıkla savaşmak ve ırkçılıkla futbol yoluyla savaşmak.

Ek II

Problem: Aşırı sağcılarının işlediği suçlarda artış

Bir Daha Asla Taktiği:

HELSINKI
YURTTAŞLAR
DERNEĞİ

İnsan Haklarında Yeni Taktikler Projesi kapsamında hazırlanan bu kitapçık, T.C. Başbakanlık Tanıtma Fonu'nun katkılarıyla Helsinki Yurttaşlar Derneği (hYd) tarafından Türkçe'ye çevrildi ve yayımlandı.

Helsinki Yurttaşlar Derneği

İnönü Cad. Ankara Palas 77/13

Gümüşsuyu 34437

İstanbul

Tel: 0 212 292 46 01-02

Faks: 0 212 292 68 44

e-mail: info@hyd.org.tr

web: www.hyd.org.tr

Yeni Taktikler Sempozyumu web adresi: www.yenitaktikler.org

**Taktik Kitapçıkları Dizisi'nin tam listesine ulaşmak için
www.newtactics.org sitesini ziyaret edebilirsiniz.**

Sitede ayrıca arama yapılabilen bir veri tabanı ile diğer insan hakları aktivistleriyle iletişim kurmak için forumlar bulunmaktadır.

İşkence Mağdurları Merkezi
İnsan Haklarında Yeni Taktikler Projesi
717 East River Road
Minneapolis, MN 55410 ABD
cvt@cvt.org

